

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

АНАЛІЗ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ

Освітній ступінь магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва)

Освітня програма «Ефективність захисту
соціально-економічних систем» від 01.11.2018 № 928
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Форма навчання заочна
(денна/заочна)

у 2020/2021 навчальному році

Плани семінарських (практичних) занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри аналітичної економіки та
менеджменту
протокол від _____ № _____

Керівник кафедри
д.е.н., професор
Сергій ІВАНОВ

(підпис)

Дніпро – 2020

Аналіз та управління активами та вартістю компанії // Плани семінарських (практичних) занять для заочної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 12 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Оскома О.В., доцент, кандидат економічних наук, доцент

ТЕМА 1. Предмет та зміст управління вартістю підприємства

Семінарське заняття № 1 - 2 год

План

1. Поняття вартості підприємства як економічної категорії.
2. Види вартості підприємства.
3. Фактори формування вартості підприємства.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: вартість підприємства, управління вартістю підприємства, вартісно-орієнтований менеджмент, ринкова вартість, додана вартість, принципи управління вартістю підприємства.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1

1. Законспектувати терміни та основні категорії до теми.
2. Підготувати відповіді на дискусійні питання до теми:
 1. В яких випадках може бути корисною оцінка ринкової вартості підприємства?
 2. За допомогою яких показників чи моделей може бути визначена вартість підприємства?
 3. Назвіть зовнішні фактори вартості підприємства.
 4. Назвіть внутрішні фактори вартості підприємства.

ТЕМА 2. Підходи до оцінювання вартості підприємства

Семінарське заняття № 2 - 2 год.

План

1. Дохідний підхід в оцінці вартості підприємства.
2. Витратний метод оцінки вартості підприємства.
3. Оцінка вартості підприємства на основі ринкового підходу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: вартість підприємства, управління вартістю підприємства, Вартість відновлення. Вартість заміщення. Дохідний підхід, Витратний метод, ринкового підходу, управління вартістю підприємства.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Законспектувати терміни та основні категорії до теми.
2. Підготувати відповіді на дискусійні питання до теми:

1. Що ви розумієте під процесом оцінювання вартості підприємства?
2. Для чого розроблені Міжнародні стандарти оцінки?
3. Які міжнародні організації займаються розробленням стандартів оцінної діяльності?
4. Чим відрізняються Міжнародні та Національні стандарти оцінки?
5. Які складові та яка структура Міжнародних стандартів оцінки 2017?
6. Які органи в Україні здійснюють розроблення Національних стандартів оцінки, а які забезпечують державне регулювання оцінної діяльності?
7. Скільки Національних стандартів оцінки діє в Україні, яким напрямом оцінної діяльності призначений кожен з них?
8. З якою метою Всеукраїнська асоціація фахівців оцінки розробила Концепцію розвитку оцінної діяльності в Україні?
9. Які вимоги висуваються до інформації, що використовується для оцінювання вартості підприємства?
10. Яка роль фінансової звітності підприємства в проведенні оцінних процедур?

ТЕМА 3: ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА НА ФОНДОВОМУ РИНКУ, ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ

Практичне заняття № 1 – 2 год.

План

1. Форми та види фінансових інструментів.
2. Чинники, що впливають на зростання ринкової вартості цінних паперів підприємства.
3. Визначення напрямів управління вартістю підприємства шляхом активізації його діяльності на фондовому ринку.

Питання для обговорення

1. Ступінь розвитку фондового ринку в Україні.
2. Чинники, що впливають на активність підприємств на фондовому ринку
3. Які види грошових потоків забезпечують максимізацію ринкової капіталізації підприємства?
4. Яким чином пов'язані максимізація ринкової вартості компанії та вартості її цінних паперів?
5. Яким чином ринкова капіталізації підприємства впливає на його інвестиційну привабливість

Задача 1.

Інвестор планує придбати споруду вартістю 2 млн грн. Для часткового фінансування цієї угоди отримано кредит на суму 800 тис. грн під 22 % річних.

Інвестор планує здавати споруду в оренду з метою отримати 15 % доходу на свої інвестиції. Визначте коефіцієнт капіталізації та зробіть відповідні висновки із зазначенням необхідного розміру чистого операційного доходу.

Задача 2.

Підприємство сплачує річні дивіденди в розмірі 17 грн на одну акцію. Норма поточної дохідності за акціями даного типу становить 14 %. Якою має бути вартість однієї акції?

Задача 3.

За перший рік підприємство виплатило дивіденди в розмірі 0,24 грн на одну акцію. Протягом другого року воно планує збільшити дивіденди на 3 %, третього – на 7 %. У подальшому планується постійне зростання дивідендів на 8 % річних. Необхідно оцінити вартість акції за умови, що норма дохідності акцій даного типу становить 12 %.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

Підготувати відповіді на дискусійні питання до теми:

1. Розкрийте поняття «фондовий ринок».
2. Які фондові індекси ви знаєте, що вони характеризують?
3. Від чого залежить ринкова вартість акцій підприємства?
4. Які чинники впливають на дохідність акцій підприємства?
5. Як визначається ринкова вартість компанії на основі ринкової вартості цінних паперів?
6. Від чого залежить прибуток, який отримує підприємство?
7. Охарактеризуйте поняття «ринкова капіталізація».

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

ТЕМА 6: УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ КОМПАНІЇ

Практичне заняття № 2 – 2 год.

План

1. Формування політики управління оборотними активами підприємства
2. Управління запасами
3. Управління дебіторською заборгованістю
4. Управління грошовими активами
5. Управління необоротними активами

Ключові терміни та поняття: активи, необоротні активи, оборотні активи, постійні оборотні активи, сукупні активи, операційний цикл,

виробничий цикл, політика управління оборотними активами, політика управління необоротними активами, джерела фінансування активів.

Розрахункове завдання до Теми:

Завдання для розрахунків:

Завдання 1. Визначте, який тип фінансової політики щодо формування оборотних активів на плановий період обрало керівництво підприємством при сталій тривалості операційного циклу. Дані для розрахунку:

Показники	Сума, тис. грн.
Валовий дохід, тис. грн.	2820,0
Тривалість операційного циклу, дні	51
Плановий обсяг оборотних активів, тис. грн.	350
Плановий темп приросту обсягів діяльності, %	10

Завдання 2. Визначте обсяг активів підприємства за джерелами фінансування, використавши такі дані:

Показники	Сума, тис. грн.
Необоротні активи, тис.грн.	86,0
Оборотні активи, тис.грн.	214,0
Власний капітал, тис.грн.	75,0
Довгостроково залучений капітал, тис. грн.	10,0
Поточні зобов'язання, тис. грн.	215,0

Завдання 3. Визначте вартість сукупних активів підприємства за балансовою оцінкою, використавши дані:

Показник и	Сума, тис. грн.
Необоротні активи, тис. грн.	560,0
Оборотні активи, тис. грн.	470,2
Власний капітал, тис. грн.	620,0
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	180,5
Поточні зобов'язання, тис. грн.	229,7

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Підготувати відповіді на тестові завдання.
2. Підготувати відповіді на дискусійні питання до теми:
 1. Особливості складу і структури активів підприємств різних галузей і сфер діяльності.
 2. Характеристика активу балансу підприємства.
 3. Характеристика стадій кругообігу оборотних активів.
 4. Поняття оборотного капіталу підприємства та джерела його формування.
 5. Операційний та фінансовий цикли підприємства.
 6. Амортизаційна політика підприємства: види та характеристика.
 7. Нематеріальні активи підприємства та управління ними.
 8. Раціоналізація структури активів підприємства.
 10. Порядок формування розрахункової політики підприємств.
 11. Управління запасами товарно-матеріальних цінностей.
 12. Особливості формування і використання інвестиційних активів підприємств.
 13. Специфіка відображення активів у фінансовій звітності в закордонній практиці.
 14. Цінні папери як особливий вид активів підприємств.

Тестові завдання:

1. За характером володіння активи підприємства поділяються на:

- а) валові, орендовані;
- б) власні, орендовані;
- в) орендовані;
- г) валові і чисті.

2. Активи підприємства за формами функціонування поділяють на:

- а) валові активи, чисті активи та матеріальні активи;
- б) матеріальні активи, матеріальні активи;
- в) фінансові активи, нематеріальні активи, матеріальні активи; г) оборотні, необоротні.

3. До складу позаоборотних активів входять:

- а) нематеріальні активи;
- б) основні кошти;
- в) незавершене будівництво; г) всі відповіді правильні.

4. В управлінні необоротними активами використовуються такі показники :

- а) коефіцієнт зносу, коефіцієнт участі операційних необоротних активів в загальній сумі активів підприємства;
- б) період обороту необоротних активів , коефіцієнт рентабельності, коефіцієнт придатності необоротних активів;

в) вірна відповідь а),б);

г) коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт окупності підприємства.

5. Оборотні активи характеризуються такими недоліками:

а) схильністю до втрати вартості у процесі інфляції;

б) запаси товарно-матеріальних цінностей не генерують прибуток;

в) запаси товарно-матеріальних цінностей викликають додаткові операційні витрати щодо їх збереження г) усі відповіді правильні.

6. Оборотні активи характеризуються такими позитивними особливостями:

а) високим ступенем структурної трансформації, в результаті якої вони легко можуть бути перетворені з одного виду в інший при регулюванні товарного і грошового потоків в операційному процесі;

б) значна частина оборотних активів зазнає ризику втрат у зв'язку з недобросовісністю партнерів щодо господарських операцій, а іноді і персоналу;

в) запаси товарно-матеріальних цінностей не генерують прибуток; г) схильністю до втрати вартості у процесі інфляції.

7. У процесі управління оборотними активами в рамках операційного циклу виділяють такі його складові:

а) виробничий цикл підприємства;

б) фінансовий цикл (або цикл грошового обігу) підприємства;

в) інвестиційний цикл;

г) вірна відповідь а), б).

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Підготувати тестові завдання з ключем відповіддю за тематикою заняття.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

1. Гончаров А. Б. Економічне управління підприємством [Текст]: конспект лекцій / А. Б. Гончаров, Н. М. Олейникова; М-во освіти і науки України, Харківський нац. екон. ун-т. - Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. — 366 с
2. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / А.М. Колосов, О.В. Коваленко, С.К. Кучеренко, В.Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова — Старобільськ : Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. — 352 с.
3. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / [Н. М. Євдокимова, Л. П. Батенко, В. А. Вербта та ін.] ; за заг. ред. Н. М. Євдокимової. — К. : КНЕУ, 2011. — 327 с.
4. Корягін М. Теоретико-методологічні засади оцінки вартості підприємства / М. Корягін, В. Шевчук // Економіст. — 2012. — № 10. — С. 58–60.
5. Круш П. В. Оцінка бізнесу : навч. посіб. / П. В. Круш, С. В. Полищук. — К., 2004. — 264 с.
6. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line.
<http://library.tu.edu.te.ua>
7. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського — www.biblvernad.org.ua.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Астраханцева І. А. Фінансове моделювання вартості підприємства в невизначених економічних умовах / І. А. Астраханцева // Фундаментальні дослідження. — 2011. — № 4. — С. 154–160.
2. Гаппоева А. К. Управління вартістю підприємства як необхідна умова його сталого розвитку / А. К. Гаппоева // Економічний вісник державного університету. — 2010. — Т. 8. — № 1. — С. 7–12.
3. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / [Н. М. Євдокимова, Л. П. Батенко, В. А. Вербта та ін.] ; за заг. ред. Н. М. Євдокимової. — К. : КНЕУ, 2011. — 327 с.
4. Корягін М. В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку : монографія / М. В. Корягін. — Львів : ТОВ "НВП "Інтерсервіс", 2012. — 62 с.
5. Корягін М. Теоретико-методологічні засади оцінки вартості підприємства / М. Корягін, В. Шевчук // Економіст. — 2012. — № 10. — С. 58–60.
6. Круш П. В. Оцінка бізнесу : навч. посіб. / П. В. Круш, С. В. Полищук. — К., 2004. — 264 с.

7. Оскома О. В. Вартісно-орієнтований підхід до оперативно-календарного планування діяльності будівельних підприємств за умов фінансових обмежень / О. В. Оскома, С. В. Іванов // Економічний вісник. Національного гірничого університету. – Дніпро : НГУ, 2017. – № 4 (60). – С. 154–160. (Збірник включений до міжнародних наукометричних баз даних: GoogleScholar, INDEX COPERNICUS, ResearchBib).

8. Оскома О. В. Прогнозування вартості реалізації будівельного проекту і вартості будівельного підприємства в системі планування [Електронний ресурс] / О. В. Оскома, І. Л. Окуневич // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – № 6 (11). – С. 234–239. Режим доступу до ресурсу: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/11_2017/76.pdf

9. Оскома О. В. Формування механізму вартісно-орієнтованого оперативного планування діяльності будівельного підприємства / О. В. Оскома // Причорноморські економічні студії. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – Вип. 3. – С. 138–142.

10. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvornad.org.ua.

11. Патрушева О. Г. Управління вартістю промислових підприємств: теорія, методика, практик / О. Г. Патрушева, Д. Ю. Брюханов, Д. А. Белкін.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Астраханцева І. А. Фінансове моделювання вартості підприємства в невизначених економічних умовах / І. А. Астраханцева // Фундаментальні дослідження. – 2011. – № 4. – С. 154–160.

2. Брюховецька Н. Ю. Підходи до визначення капіталізації підприємства / Н. Ю. Брюховецька // Наукові праці ДонНТУ. Серія «Економіка». – 2007. – № 31–1. – С. 224–229.

3. Висоцька І. Б. Оптимізація структури капіталу підприємства з метою підвищення його фінансової безпеки [Електронний ресурс], / І. Б. Висоцька, В. В. Комаричина. – Режим доступу : http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_1/224_Wys.pdf.

4. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку

5. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / А.М. Колосов, О.В. Коваленко, С.К. Кучеренко, В.Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова — Старобільськ : Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. — 352 с.

6. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. <http://library.tu.edu.te.ua>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvornad.org.ua.

Рекомендована література до Теми 6:

1. Базилук В. Б. Формування моделі оптимізації структури капіталу

підприємства / В. Б. Базилюк // Наукові записки. – 2014. – 1–2 (46–47). – С. 28–31.

2. Баліцька В. В. Структурування капіталу підприємств та оцінка ефективності його використання / В. В. Баліцька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 6. – С. 56–62.

3. Березін О. В. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. / О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко. – Львів : Вид. "Магнолія 2006", 2011. – 308 с.

4. Білоус-Сергеева С. О. Оцінка інтелектуального капіталу промислового підприємства / О. С. Білоус-Сергеева // Теоретичні і практичні аспекти інтелектуальної власності: збірник наукових праць : у 3-х т. / ПДТУ. – Маріуполь, 2011. – Т. 1. – С. 208–213.

5. Брюховецька Н. Ю. Підходи до визначення капіталізації підприємства / Н. Ю. Брюховецька // Наукові праці ДонНТУ. Серія «Економіка». – 2007. – № 31–1. – С. 224–229.

6. Висоцька І. Б. Оптимізація структури капіталу підприємства з метою підвищення його фінансової безпеки [Електронний ресурс], / І. Б. Висоцька, В. В. Комаричина. – Режим доступу : http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_1/224_Wys.pdf.

7. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / А.М. Колосов, О.В. Коваленко, С.К. Кучеренко, В.Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова — Старобільськ : Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. — 352 с.

8. Корягін М. В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку : монографія / М. В. Корягін. – Львів : ТОВ "НВП "Інтерсервіс", 2012. – 62 с.

9. Кривов'язюк І. В. Капіталізації як основа динамічного розвитку підприємств / І. В. Кривов'язюк, І. М. Пушкарчук, Ю. В. Волинчук // Економічний форум. – 2017. – № 1. – С. 135–143.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗАЛІК

1. Коефіцієнти фінансової стійкості
2. Типи політик фінансування оборотних активів
3. Коефіцієнт чистих оборотних активів
4. Оцінка середньозваженої вартості капіталу
5. Середньозважена вартість капіталу є головним показником оцінки
6. Вартість залученого капіталу за рахунок емісії привілейованих акцій
7. Вартість поточних зобов'язань
8. Вартість фінансового лізингу
9. Управління вартістю позикового капіталу
10. Оптимізація структури капіталу
11. Ефект фінансового левериджу
12. Механізм фінансового важеля

- 13.Ціль дивідендної політики
- 14.Маржинальний
- 15.Облігації
- 16.Основна ціль управління емісією облігацій
- 17.Потенціал розміщення облігаційного боргу
- 18.Середньозважена вартість капіталу
- 19.Складові структури капіталу
- 20.Гранична вартість капіталу
- 21.Структура оборотних коштів
- 22.Фінансові активи
- 23.Коефіцієнти ринкової
- 24.Чистий
- 25.Коефіцієнти управління активами
- 26.Коефіцієнт ліквідності
- 27.Коефіцієнт структури
- 28.Ліквідність

Завідувач кафедри

Сергій ІВАНОВ